

Tema del trimestre: *Cribratge de demència*

➤ *Concepte*

Les conseqüències negatives a nivell personal, emocional, econòmic i social, associades a les demències fa que postulats d'una detecció precoç prenguin gran rellevància social. Fins i tot, la idea de realitzar un procés de detecció sistemàtica a la població general d'edat avançada.

L'evidència disponible assenyala que el diagnòstic precoç de demència és beneficiós, tant perquè permet als professionals sanitaris assessorar, actuar i donar directrius de forma precoç, com pels pacients perquè tenen més temps per organitzar els seus assumptes personals, financers i planificar el futur quan encara són competents. Així mateix, el diagnòstic precoç també facilita la instauració d'estratègies de prevenció terciària amb objectius pal·liatius i de promoure la qualitat de vida dels pacients i els seus curadors.

➤ *Riscos d'un programa de cribratge*

Un programa de cribratge de demències poblacional presenta dificultats per establir la població en risc així com per la manca d'instruments amb la suficient validesa i seguretat diagnòstica.

Etiològicament, la demència és una síndrome que pot tenir diverses manifestacions clíniques i actualment no disposem d'instruments de cribratge suficientment generalitzables per ser utilitzats de forma precoç en tots els subtipus de demències. Així mateix, criteris poc restrictius en la selecció de les persones tributàries del cribratge i l'existència de proves amb una baixa precisió diagnòstica poden augmentar el nombre de falsos positius. En general, els estudis assenyalen que programes amb un elevat nombre de proves o de llarga durada del procés de detecció, poden reduir la participació, encarir el procés i el fer-lo menys viable.

➤ *Prejudicis envers el diagnòstic*

Les barreres actitudinals en relació a les demències,

com la percepció que no hi ha res a fer, la baixa eficàcia percebuda dels tractaments, o que el diagnòstic precoç pugui estigmatitzar a la persona, encara estan presents tant entre la població com entre alguns professionals sanitaris.

L'estat de salut de la persona, la relació amb el sistema sanitari, el coneixement sobre el tema, la relació amb les demències, les creences prèvies i/o els prejudicis són elements directament vinculats a la participació i la utilitat d'un programa de detecció sistemàtica. A més, en el context de les demències, la família i l'entorn de la persona hi tenen un rol molt important.

Les barreres actitudinals més observades en els professionals han estat la manca de prioritació en la detecció i diagnòstic, les dificultats per reconèixer els símptomes lleus i les limitacions dels instruments de cribratge de deteriorament cognitiu.

La relació entre els professionals i els candidats pot influir en la participació. Aquesta pot ser menor en casos on hi hagi poca relació amb l'entorn assistencial, mentre que en altres situacions de major vincle pot dificultar la participació i incomodar als professionals.

➤ *Elements de canvi*

Els estudis realitzats fins a l'actualitat en relació a un possible programa de detecció precoç de demència en la població general en risc no són concloents. Tanmateix, el desenvolupament de futures eines diagnòstiques i de detecció precoç poden canviar aquesta situació.

➤ Per més informació relacionada

Martin S, Kelly S, Khan A, Cullum S, Denning T, Rait G, Fox C, Katona C, Cosco T, Brayne C and Lafortune L. Attitudes and preferences towards screening for dementia: a systematic review of the literature. BMC Geriatrics 2015;15:66-78. Revisió sistemàtica dels diferents treballs que han investigat sobre la necessitat i viabilitat d'un procés de cribratge de demència en la població general. Els autors refereixen un baix nivell d'evidència; la majoria d'estudis no presenten una mostra suficientment representativa que compromet a la generalització del procediment. A més, detecten la prèvia necessitat de realitzar un treball tant a nivell poblacional com a nivell específic amb els professionals sanitaris sobre la necessitat d'un procés diagnòstic precoç que sigui fiable i representatiu.

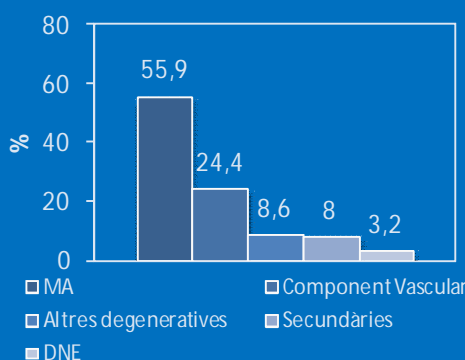
Fox C, Lafortune L, Boustani M, Brayne C. The pros and cons of early diagnosis in dementia. Br J Gen Prac 2013;63:e510-512. Article d'opinió sobre els efectes i la viabilitat d'un diagnòstic precoç en la demència. Els autors posen de manifest les mancances actuals i les necessitats bàsiques per assolir la possibilitat d'un bon procés de cribratge de les demències. També posen el focus en la necessitat de fer un treball dins el conjunt de la societat i específicament de la societat científica i mèdica.

Werner P, Karnieli-Miller O, Eidelman S. Current knowledge and future directions about the disclosure of dementia: A systematic review of the first decade of the 21st century. Alzheimers Dement. 2013;9:e74-88. Estudi de revisió sobre les actualitzacions i la direcció de futures recerques per al cribratge de la demència i la malaltia d'Alzheimer en particular. No obstant això, posen de relleu la falta d'un debat ètic respecte com informar i de quina manera atendre a les persones que desenvoluparan la demència un cop diagnosticades.

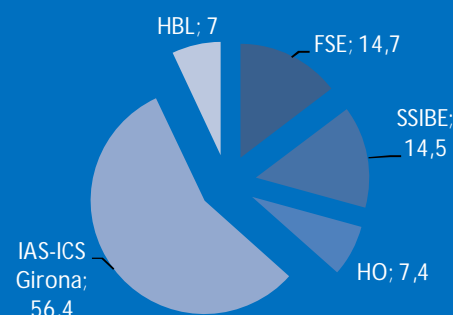
➤ III trimestre 2016 de ReDeGi.

- **525** casos registrats
- Edat: **80,2** anys
- MMSE: **17,6** punts
- Atenció primària: **81,9%**
- Temps fins al diagnòstic: **2,8** anys
- Antecedents familiars **30,5%**
- Antecedents depressió: **23,6%**

Agrupació diagnòstica

Distribució comarcal

Col·laboradors del ReDeGi:

